

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Plan van Aanpak

UBR|HIS

Bezoekadres

Rijkskantoor Beatrixpark
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

**Europese aanbesteding
Niet openbare procedure**

Digitale hulpmiddelen verkiezingen
ten behoeve van het

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Kiesraad

Datum	20 november 2020
Kenmerk	201865002.001.021
Versie	1.0

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Opdrachtbeschrijving	4
2.1.	Achtergrond en aanleiding van de opdracht	4
2.2.	Programma Transitie en Digitale Hulpmiddelen Verkiezingsproces	5
2.3.	Onderwerp van de opdracht	5
2.3.1.	Huidige OSV-software	8
2.3.2.	Digitaal Hulpmiddel Uitslagvaststelling	9
2.3.3.	Digitaal Hulpmiddel Kandidaatstelling	9
2.3.4.	Training en opleiding van gebruikers	10
2.4.	Duur en beoogde ingangsdatum overeenkomst	10
2.5.	Omvang van de opdracht	10
3.	Aanbestedingsstrategie	12
3.1.	De markt	12
3.1.1.	Marktconsultatie	13
3.2.	Samenvoegen opdrachten en indeling in percelen	13
3.3.	Aanbestedingsprocedure	15
3.4.	Selectiefase	16
3.4.1.	Uitsluitingsgronden	16
3.4.2.	Geschiktheidseisen en selectiecriteria	17
3.5.	Inschrijvingsfase	18
3.6.	Contractvoorwaarden en overeenkomsten	18
3.7.	Toepassing Rijkskaders	18
3.8.	Contractmanagement en Contractbeheer	18
4.	Projectorganisatie aanbesteding	19
4.1.	Opdrachtgever en Opdrachtnemer	19
4.2.	Samenstelling projectteam	19
4.3.	Besluitvorming aanbestedingsdocumentatie	19
4.4.	Rapportage, communicatie en besluitvorming	20
4.4.1.	Rapportage	20
4.4.2.	Communicatie	21
4.4.3.	Overlegstructuur	21
4.5.	Kosten en geraamd aantal uren	21
4.6.	Planning aanbesteding	23
5.	Risicoanalyse	24
5.1.	Risicoprofiel HIS	26
Bijlage 1	Overzicht activiteiten en verantwoordelijkheden	27
Bijlage 2	Toelichting Rijkskaders	31
Bijlage 3	Planning	33
Bijlage 4	Risicoprofiel HIS	36

1. Inleiding

Dit plan van aanpak beschrijft de door UBR|HIS voorgestelde aanpak voor de Europese aanbesteding ten behoeve van het contracteren van een leverancier voor:

- De levering, configuratie, beheer en onderhoud, inclusief de doorontwikkeling en hosting, van de software voor de uitslagvaststelling en zetelverdeling.
- Het beheer, de exploitatie en de doorontwikkeling van de kandidaatstelling software.

Heeft u vragen over dit plan van aanpak?

Neem dan contact op met Corné van Iperen. Corné begeleidt als inkoopadviseur deze aanbesteding en is te bereiken op 06 14 42 76 30 of per e-mail via corne.iperen@rijksoverheid.nl.

Leeswijzer:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de opdracht.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de aanbestedingsstrategie.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de projectorganisatie
- Hoofdstuk 5 beschrijft risico's

2. Opdrachtbeschrijving

Dit hoofdstuk beschrijft de achtergrond en aanleiding van de opdracht en geeft weer wie de opdrachtgever is en zet de aan te besteden opdracht op hoofdlijnen uiteen.

2.1. Achtergrond en aanleiding van de opdracht

Aanleiding

Het vertrouwen in de Nederlandse verkiezingen is groot. De basis hiervoor ligt in een integer, transparant en controleerbaar verkiezingsproces. Ter ondersteuning van het verkiezingsproces en de vaststelling van de uitslag en zetelverdeling wordt al decennialang programmatuur ingezet voor het begeleiden van het proces en het uitvoeren van de benodigde validaties en berekeningen, Ondersteunende Software Verkiezingen (OSV).

OSV is door de Kiesraad ontwikkeld ter ondersteuning van de kandidaatstelling en de berekening en vaststelling van de uitslag nadat de wetgever in 2007 het gebruik van stemcomputers niet meer toestond. OSV wordt sinds de Europese parlamentsverkiezingen van 2009 gebruikt. De afgelopen 10 jaar is het beeld over cyberdreigingen ten aanzien van verkiezingen veranderd en tegelijk is de maatschappelijke behoefte aan meer transparantie ten aanzien van de totstandkoming van verkiezingsuitslagen toegenomen. Deze ontwikkelingen geven aanleiding om de uitgangspunten en wijze van inzet van verkiezingssoftware te herijken. De herijking is nodig om een toekomstbestendige oplossing ter vervanging van OSV te realiseren.

Naast de veranderde maatschappelijke context en daarmee de behoefte aan een nieuw digitaal hulpmiddel verkiezingen, loopt het huidige contract voor het beheer en onderhoud van OSV medio 2022 af. Voor de continuïteit binnen het verkiezingsproces is het noodzakelijk dat in het beheer en onderhoud van de huidige OSV-software voorzien wordt tot een Digitaal Hulpmiddel Verkiezingen (DHV) is gerealiseerd.

Achtergrond van OSV naar DHV

De OSV-software ondersteunt politieke partijen, gemeenten en het centraal stembureau bij de kandidaatstelling en het bepalen van de verkiezingsuitslag. Politieke partijen gebruiken de programmatuur om de gegevens van de kandidaten en de politieke partij in te voeren. De gegevens worden vervolgens gebruikt om de vereiste documenten voor de kandidaatstelling op te stellen en om de gegevens in digitale vorm beschikbaar te stellen aan het centraal stembureau.

Het centraal stembureau gebruikt de software bij de controle van de ingediende kandidatenlijsten en registreert eventuele verzuimen. De uitvoer van het kandidaatstellingsproces is de vastgestelde (digitale) kandidatenlijst die onder meer wordt gebruikt bij het vervaardigen van de stembiljetten en bij het vaststellen van de verkiezingsuitslag.

De vaststelling van de uitslag gebeurt op verschillende niveaus. De OSV2020-programmatuur voor de vaststelling van de uitslag wordt gebruikt door gemeenten en centrale stembureaus. Gemeenten maken gebruik van de software om de uitslag van de gemeente te bepalen. Hiertoe worden de uitslagen van de verschillende stembureaus binnen de gemeente getotaliseerd. De software ondersteunt bij een zorgvuldige invoer van de verschillende stembureau uitslagen en het totaliseren van de stemmen op lijst- en kandidaatsniveau. Naast het totaliseren van de gemeente uitslagen ondersteunt de software het centraal stembureau bij het bepalen van de zetelverdeling. De software genereert zowel de voorgeschreven (papieren) uitslag documenten als digitale uitslagbestanden die het beoordelen en hergebruik van de uitslaggegevens mogelijk maakt.

In de huidige situatie wordt OSV2020 als individueel te installeren programma's beschikbaar gesteld. Elke instantie die de software gebruikt dient deze zelf te installeren op eigen hardware en deze laatste te beheren en te onderhouden. Centrale monitoring van het gebruik van de software is daarbij niet mogelijk. Bij de transitie van de huidige OSV-software naar DHV is het de bedoeling dat de programmatuur centraal ontsloten wordt naar de verschillende gebruikers en dat deze

centraal gemonitord wordt. Met name voor het gedeelte dat wordt gebruikt voor de vaststelling van de uitslag is het daarbij van belang dat de programmatuur binnen het vereiste beveiligingsconcept wordt toegepast.

Risicoprofiel aanbesteding

UBR|HIS heeft een risicoscan van deze aanbesteding gemaakt en concludeert dat er sprake is van een risicovolle aanbesteding. Bij een risicovolle aanbesteding is het advies om dit plan van aanpak voor te leggen aan de Tenderboard UBR|HIS.. Uiteraard wordt periodiek risicomanagement uitgevoerd. Een risicoanalyse is opgenomen in hoofdstuk 5. De ingevulde risicoscan is opgeslagen in het inkoopdossier van UBR|HIS.

2.2. Programma Transitie en Digitale Hulpmiddelen Verkiezingsproces

In het programma "Transitie en Digitale Hulpmiddelen Verkiezingsproces" van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Kiesraad is de ontwikkeling van DHV opgenomen ter vervanging van de huidige OSV-software. De Kiesraad is opdrachtgever voor de aanbesteding. De programmadirecteur treedt op als trekker. De Kiesraad is eigenaar en verantwoordelijk voor het beheer, de exploitatie en de doorontwikkeling van het digitale hulpmiddel verkiezingen. In dit document wordt dan ook verwezen naar de inkoopbehoefte van de Kiesraad.

De Kiesraad treedt bij verschillende verkiezingen op als centraal stembureau. Verder is de Raad adviesorgaan en informatiecentrum op het gebied van kiesrecht en verkiezingen. De Kiesraad is verder verantwoordelijke voor het beheer en onderhoud van de huidige OSV-programmatuur en in de toekomst voor het DHV dat de OSV-software moet gaan vervangen.

2.3. Onderwerp van de opdracht

De volgende opdrachten worden aanbesteed:

- Het beheer en onderhoud inclusief systeemintegratie, hosting en gebruikersondersteuning van de digitale hulpmiddelen verkiezingen die centraal worden verstrekt aan onder andere gemeenten en centraal stembureaus. De programmatuur moeten met het oog op functionaliteit en beveiliging werken in een centrale opzet, met de optie deze ook decentraal te kunnen gebruiken.
  - De toegepaste programmatuur kan de huidige OSV2020-software zijn of door de leverancier verstrekte gelijkwaardig software, zie doel de opdracht.
- Het realiseren en implementeren van het nieuwe beveiligingsconcept.

Een nadere uitwerking van de hierboven genoemde opdrachten vindt in onderstaande subparagrafen plaats.

Doel van de opdracht

De doelstelling van de aanbesteding kan zowel gerealiseerd worden door de levering van een nieuwe oplossing als door de doorontwikkeling van de huidige OSV2020-software. Het beoogde resultaat van de aanbesteding van deze opdracht kan zijn dat de leverancier:

- Het huidige OSV2020 ontwikkelt naar het vereiste beveiligingsniveau en de beoogde functionele specificaties, zodat OSV2020 gedurende de looptijd van de overeenkomst veilig kan worden gebruikt;
- Een alternatief digitaal hulpmiddel aanbiedt dat OSV2020 direct vervangt;
- Een tussenvariant biedt waarin OSV2020 gedurende de looptijd wordt vervangen.

Deze opties worden meegenomen in de uitvraag. Het resultaat van alle drie de varianten moet zijn dat DHV voldoet aan alle daaraan gestelde beveiligingseisen.

De Kiesraad wil de opdracht volledig uitbesteden aan derden. Dat houdt in dat de Kiesraad ook geen rol als systemintegrator op zich zal nemen.

Doelstelling van de aanbesteding

Het doel van de aanbesteding is het sluiten van een overeenkomst met een leverancier voor augustus 2021 voor de realisatie van DHV. Tot aan de realisatie van DHV dient de inzet van de bestaande OSV2020-software geborgd te zijn.

Output van deze aanbesteding

De Kiesraad wil dat de continuïteit van de inzet van verkiezing ondersteunende software voor de kandidaatstelling en de vaststelling van de uitslag wordt geborgd. Deze aanbesteding dient een overeenkomst met een opdrachtnemer op te leveren die, over een langere periode en binnen het gestelde budget en planning, de programmatuur en systemen (door)ontwikkelt, beheert en onderhoudt voor de kandidaatstelling en uitslagvaststelling.

De Kiesraad zal de QuickScan Nationale veiligheid doorlopen. Daarnaast is een risicoanalyse opgesteld door de HIS.

Op basis van de uitkomsten en de te verwachten uitkomsten van deze analyses, signaleert de Kiesraad een risico: "*met betrekking tot toegang tot gevoelige informatie*" en "*Toegang tot een gevoelige locatie*". Een opdrachtnemer krijgt immers als ontwikkelaar en hostingpartij toegang tot de programmatuur en opslag van de gegevens zoals verwerkt in het proces van de uitslagvaststelling. Het risico is dat de opdrachtnemer de toegang misbruikt om informatiesystemen en gegevens ongeautoriseerd te manipuleren. Het waarborgen van de integriteit van de gegevens en informatiesystemen is hierbij van zeer groot belang voor de Kiesraad. Om dit risico te verminderen neemt de Kiesraad ten minste de volgende maatregelen bij het verstrekken van de opdracht aan een opdrachtnemer:

- Selectiefase, voorziene maatregelen door middel van geschiktheidseisen:
  - Een onderzoek in het kader van de Regeling omtrent naslag naar personen en organisaties door de AIVD¹;
  - Eventueel aangevuld met een Verklaring Omtrent Gedrag voor rechtspersonen (VOG-RP);
  - Eisen aan de beveiliging (zoals minimaal ISO 27001:2017 en een ISAE3402-type 2 verklaring).
- Inschrijvingsfase:
  - Geheimhoudingsverklaring;
  - Verklaring Omtrent Gedrag voor natuurlijke personen (VOG NP) in de inschrijvingsfase;
  - Invulling van het Programma van Eisen op het gebied van informatiebeveiliging.

Op een later moment (doch voor publicatie selectieleidraad) bepaalt de Kiesraad of extra contractvoorwaarden in de overeenkomst opgenomen moeten worden. Hieronder staan een aantal voorbeelden van aanvullende contractvoorwaarden benoemd:

- Auditrecht;
- Veiligheidsparagraaf;
- Bescherming bij overnames;
- Toestemmingsvereiste fusie/overname;
- Maatregel om te voorkomen dat opdrachtnemer onder zeggenschap van buitenlandse aandeelhouders komt te staan of een dochteronderneming van een buitenlandse rechtspersoon wordt, beperkingen opleggen aan vervreemding aandelen.

---

¹ <https://www.aivd.nl/onderwerpen/naslag-op-verzoek-van-andere/documenten/kamerstukken/2018/04/26/regeling-omtrent-naslag-naar-personen-en-organisaties-door-de-aivd>

Koppeling met Security Operations Center

Een aanvullende maatregel die buiten scope van de aanbesteding valt, is dat de Kiesraad toezicht houdt op de beveiliging door middel van de inzet van een onafhankelijk Security Operations Center (SOC). In het beveiligingsconcept van het DHV voor de uitslagvaststelling is tevens voorzien in de inzet van een SOC. Dit SOC maakt een essentieel deel uit van de keten, maar wordt bij een onafhankelijke (lees: niet zijnde bij de opdrachtnemer van deze aanbesteding) partij ondergebracht.

Het SOC zal daarom separaat worden gecontracteerd, juist om de onafhankelijkheid van het SOC t.o.v. de contractpartij te waarborgen.

Dit heeft meerdere redenen.

- Een apart SOC biedt meer garanties dat het systeem onbevooroordeeld wordt gemonitord en dat sneller wordt geïntervenieerd. Een apart SOC draagt daarom bij aan de robuustheid en betrouwbaarheid van het proces van de uitslagvaststelling en zetelverdeling.
- Hoewel SOC's langzamerhand gemeen goed worden, blijft het specialistische dienstverlening. Indien gekozen wordt het SOC in één opdracht met deze aanbesteding weg te zetten, is te verwachten dat de leveranciers die het totaalpakket kunnen leveren, waarschijnlijk generalisten zijn en minder goede kwaliteit zullen leveren dan wanneer specialisten dat kunnen doen.
- Er is een ruime markt voor SOC-diensten en het is gebruikelijk dat deze diensten separaat worden ingekocht, los van de applicaties die worden gemonitord. Dit kan tot gevolg hebben dat SOC-leveranciers bezwaar aantekenen tegen het besluit om samen te voegen. Indien dit bezwaar gegrond wordt verklaard, moet de aanbesteding en de samenstelling van de opdracht herzien worden. Dit levert veel vertraging op in het proces.

Van de leverancier van de programmatuur en hosting wordt overigens verwacht dat deze ook monitort en de werking en beveiliging van het eigen systeem controleert en maatregelen treft om de integere en correcte werking voortdurend te waarborgen.

Eisen aan verkiezingssoftware

Aan programmatuur die bij de vaststelling van de uitslag wordt gebruikt, worden in de Kieswet specifieke eisen gesteld. Deze eisen vinden hun grondslag thans in artikel P 1a van de Kieswet en zijn nader uitgewerkt in het Kiesbesluit en de Kiesregeling. Onderdeel van het programma is dat de huidige eisen worden herzien en zo nodig worden aangevuld of aangepast.

De gestelde eisen en eventuele toekomstige aanvullingen en aanpassingen dienen in de aanbesteding te worden meegenomen.

Beveiligingsconcept

Het beveiligingsconcept voor het DHV bestaat uit verschillende elementen. Het beveiligingsconcept voor het DHV is een onderdeel van een meer omvattende set aan maatregelen en procedures om de betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de verkiezingsuitslag te vergroten. Andere mogelijke maatregelen, waaruit functionele eisen voortvloeien voor het DHV, zijn onder andere:

- Het verificatieproces op basis van de voorlopige uitslagen;
- Statistische controles op basis van stembureau- en gemeente-uitslagen;
- Toepassen van het door de Kiesraad opgestelde controle protocol;
- Het (gestructureerd en snel) online beschikbaar stellen van de uitslaggegevens.

Aan de partijen die zich inschrijven op de aanbesteding zal worden gevraagd een nadere invulling te geven aan elk van deze uitgangspunten. De onderstaande uitgangspunten zijn in elk geval minimaal vereist.

- **Geen vertrouwen (Zero trust):** geen systeem, netwerk of persoon kan op zichzelf als geheel vertrouwd worden aangemerkt;

- **Controleerbaarheid:** eenieder moet kunnen vaststellen dat het digitale hulpmiddel tot de juiste uitslag en zetelverdeling is gekomen;
- **Gelaagde beveiliging:** voor een risico wordt niet slechts één maatregel toegepast, maar een gelaagde set aan maatregelen;
- **Minimaliseer aanvalsoppervlakte:** het digitale hulpmiddel dient een zo klein mogelijk aanvalsoppervlakte te hebben;
- **Standaard beveiligd (Secure by default):** het DHV dient standaard zo veilig mogelijk ontwikkeld, gebouwd en geconfigureerd te zijn;
- **Ketenveiligheid:** Leveranciers moeten hun keten van toeleveranciers bekend maken en transparant zijn over de maatregelen die zij hebben genomen om de aan hun opgelegde eisen te voldoen en ook hoe ze deze opgelegd hebben aan hun toeleveranciers en hoe ze dat controleren;
- **Detectie indringers (Intrusion detection):** Implementeer detectiemiddelen zodat kwetsbaarheden en potentiële aanvallen gedurende de verkiezingen kunnen worden waargenomen door een Security Operations Center (SOC);
- **Incident respons:** Een uitgangspunt is dat de basisarchitectuur rekening houdt met het feit dat het systeem gecompromitteerd is of kan worden (Ga-uit-van-een-inbraak/Assume breach principe). In dit kader is het uitgangspunt dat er een incident respons protocol ontwikkeld wordt dat in gang kan worden gezet, indien er onverhoopt een incident plaatsvindt. Zodoende kan tijdig actie worden ondernomen en de schade beperkt blijven;
- **Forensische paraatheid (Forensic readiness):** Zorg ervoor dat de juiste loggegevens vastgelegd worden en goed beschermd zijn, zodat bij een forensisch onderzoek het bewijs ook juridisch houdbaar is en gebruikt kan worden voor juridische of strafrechtelijke procedures.

De uitgangpunten komen terug in de kaders waaraan een toekomstige leverancier en product moeten voldoen en worden nader uitgewerkt in het programma van eisen van de aanbesteding.

2.3.1. *Huidige OSV-software*

De huidige versie van OSV, OSV2020, is sinds 2020 in gebruik en wordt op basis van de huidige overeenkomst met IVU/Elect iT ingezet tot en met de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022.

De OSV2020 software bestaat uit 3 programma's:

- OSV2020-PP (Politieke partij), wordt gebruikt door politieke partijen en ondersteunt bij het opstellen van de kandidatenlijst;
- OSV2020-KS (Kandidaatstelling), wordt gebruikt door het centraal stembureau om de ingeleverde kandidatenlijsten van de politieke partijen te controleren en samen te voegen tot de definitieve kandidatenlijst.
- OSV2020-U (Uitslagvaststelling), wordt door gemeenten en centraal stembureau gebruikt bij de vaststelling van de verkiezingsuitslag en zetelverdeling.

De opdrachtnemer dient in het beheer, doorontwikkeling en ondersteuning van de digitale hulpmiddelen verkiezingen te voorzien, of dit nu OSV2020 programma's zijn of dat deze vervangen zijn door andere programmatuur.

Intellectueel eigendom

Het intellectueel eigendom van de OSV2020 programma's ligt deels bij de Kiesraad (voor wat betreft de Nederlandse maatwerk onderdelen), bij de Destatis (Duitse overheid) en de leverancier Elect iT. Op grond van afspraken met de Destatis heeft de Kiesraad een uitgebreid gebruikersrecht op de onderdelen van OSV2020 waarvan de Kiesraad niet het intellectueel eigendom heeft. Echter is op dit moment niet geheel duidelijk hoe de intellectueel eigendom verdeling binnen de

verschillende OSV2020 programma's ligt. Dit is momenteel onderwerp van nader onderzoek, hierover vindt afstemming plaats mede met juristen van HIS.

De intellectueel eigendom verdeling bij OSV2020 en de eerdere afspraken met de Destatis over het gebruikersrecht hebben invloed op de mogelijke doorontwikkeling van OSV2020 tot DHV. Als OSV2020 wordt doorontwikkeld tot het DHV dan is de Kiesraad, op basis van de overeenkomst met Destatis, gehouden de ontwikkelde software ook beschikbaar te stellen aan de Destatis.

2.3.2. Digitaal Hulpmiddel Uitslagvaststelling

De opdracht ten aanzien van het DHV voor de uitslagvaststelling die verstrekt gaat worden bevat:

1. De levering en/of ontwikkeling gedurende de contractperiode van de benodigde programmatuur voor het digitaal hulpmiddel voor de uitslagvaststelling en zetelverdeling;
2. Het leveren van de benodigde licenties, updates van de programmatuur, de eventueel benodigde "software development kits" en van documentatie;
3. Het hosten van de programmatuur en het beschikbaar stellen van de benodigde onderliggende infrastructuur inclusief de benodigde licenties;
4. Het blijvend voldoen aan de gestelde beveiligingseisen;
5. Het onderhoud van het digitaal hulpmiddel gedurende de contractperiode. Hieronder is begrepen de doorontwikkeling van het digitaal hulpmiddel als dat nodig wordt geacht voor een betrouwbare uitslag vaststelling en zetelverdeling van de verkiezingen.
6. Het opzetten en bijhouden, dat wil zeggen het up-to-date houden, van de documentatie (zowel technisch als functioneel);
7. Ondersteuning bij het gebruik van het digitaal hulpmiddel bij verkiezingen. Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze beschikt over een serviceorganisatie (waar een servicedesk onderdeel van uitmaakt);
8. Het tot stand brengen, faciliteren en onderhouden van de koppeling met eHerkenning, of vergelijkbaar;
9. Het integreren van tweefactorauthenticatie met inachtneming van de beveiligingseisen en functionele eisen;
10. Het hebben van een adequate ontwikkel-, test-, acceptatie- en productie- (OTAP) omgeving;
11. Het uitvoeren van testen om de juiste werking van het digitaal hulpmiddel vast te stellen en het opleveren van testrapportages en test bestanden;
12. Het opzetten en bijhouden van registraties voor en over ontwikkeling, onderhoud en ondersteuning, distributie en beheer;
13. Het leveren van rapportages voor en over ontwikkeling, onderhoud en ondersteuning, distributie en beheer.

2.3.3. Digitaal Hulpmiddel Kandidaatstelling

De opdracht ten aanzien van het DHV voor de kandidaatstelling die verstrekt gaat worden omvat:

1. Het leveren van de benodigde licenties, updates van de (standaard)programmatuur, de eventueel benodigde "software development kits" en van de documentatie;

2. Het onderhoud van het digitale hulpmiddel gedurende de contractperiode. Hieronder is begrepen het door ontwikkelen c.q. het opnieuw ontwikkelen van het digitaal hulpmiddel als dat nodig wordt geacht voor een betrouwbare uitvoering van de kandidaatstelling;
3. Het opzetten en bijhouden, dat wil zeggen het up-to-date houden, van de documentatie;
4. De ondersteuning bij het gebruik van het digitaal hulpmiddel bij verkiezingen;
5. Het hebben van een serviceorganisatie (waar de servicedesk onderdeel van uitmaakt);
6. Het hebben van een adequate ontwikkel, test, acceptatie en productie omgeving;
7. Het uitvoeren van testen om de juiste werking van het digitale hulpmiddel vast te stellen;
8. Het opzetten en bijhouden van registraties voor en over ontwikkeling, onderhoud, ondersteuning en gebruik;
9. Het leveren van rapportages voor en over ontwikkeling, onderhoud en ondersteuning.

2.3.4. Training en opleiding van gebruikers

Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze zorgdraagt voor de ondersteuning van de gebruikers van DHV. Naast een helpdesk waar gebruikers met vragen terecht kunnen dient opdrachtnemer te voorzien in training en opleiding van gebruikers.

Opleiding en training van gebruikers zal als optie worden uitgevraagd, zodat deze optie, naar gelang de behoefte, kan worden afgenomen.

Aandachtspunt bij dit onderdeel is het toekomstig kostenmodel voor ondersteuning, training en opleiding. Onder de huidige overeenkomst met betrekking tot OSV2020 betalen gemeenten en centraal stembureaus zelf voor dit onderdeel.

2.4. Duur en beoogde ingangsdatum overeenkomst

Vanwege het belang van continuïteit en stabiliteit van het verkiezingsproces is een langdurige overeenkomst te prefereren. De overeenkomst zal afgesloten worden voor maximaal 20 jaar, met een tussentijdse mogelijkheid tot opzeggen met een opzegtermijn van 24 maanden voor de opdrachtgever en de mogelijkheid tot opzegging voor opdrachtnemer voor het eerst na 36 maanden, met een opzegtermijn van 24 maanden.

Een exit-clausule met transitieplan dient onderdeel te zijn van de overeenkomst.

2.5. Omvang van de opdracht

De totale opdrachtwaarde voor 5 jaar is € 9.7 Miljoen inclusief BTW (8,0 miljoen excl. BTW). Dit bedrag is niet lineair beschikbaar en de aankomende periode zal bepaald worden hoe dit jaarlijks verdeeld gaat worden. Deze opdrachtwaarde zal als plafondprijs in de aanbesteding worden gehanteerd.

Binnen de opdrachtwaarde dient het DHV te worden beheerd inclusief het realiseren van het bijbehorende beveiligingsconcept. Dit houdt in dat de aansluiting van het SOC en de dienstverlening binnen dit budget gerealiseerd moeten worden. Doordat beide onderdelen (DHV en SOC) separaat verlopen kan pas na de aanbesteding van beide worden bepaald of het budget toereikend is voor het gehele beveiligingsconcept.

Bij de verkiezing gebonden producten en dienstverlening dient rekening gehouden te worden met de komende verkiezingen.

Bestuursniveau	Frequentie	Laatste keer	Volgende keer
----------------	------------	--------------	---------------

Tweede Kamerverkiezingen	elke 4 jaar ²	Maart	2021	Maart	2025
Gemeenteraadsverkiezingen	elke 4 jaar ³	Maart	2022	Maart	2026 ⁴
Provinciale Statenverkiezingen	elke 4 jaar	Maart	2023	Maart	2027
Waterschapsverkiezingen⁵	elke 4 jaar	Maart	2023	Maart	2027
Eilandsraadsverkiezingen	elke 4 jaar	Maart	2023	Maart	2027
Kiescollegeverkiezingen	elke 4 jaar	Maart	2023	Maart	2027
Eerste Kamerverkiezingen⁶	elke 4 jaar	Mei	2023	Mei	2027
Europese Parlementsverkiezingen	elke 5 jaar	Mei	2024	Mei	2028

---

² Indien er sprake is van ontbinding van het kabinet, kan er een (vervroegde) ontbindingsverkiezing volgen. In dat geval vindt de verkiezing plaats op een ander moment binnen de termijn van 4 jaar.

³ Indien een gemeente betrokken is bij een gemeentelijke herindelingsprocedure kan van de normale termijn afgeweken worden.

⁴ Gewoonlijk worden ieder jaar in november herindelingsverkiezingen gehouden in gemeenten die betrokken zijn bij een herindelingsprocedure die op 1 januari daaropvolgend zijn beslag krijgt.

⁵ Vanaf maart 2015 vinden Waterschapsverkiezingen tegelijkertijd plaats met Provinciale Statenverkiezingen.

⁶ De Eerste Kamer wordt gekozen door de leden van Provinciale Staten en van de kiescolleges voor de Eerste Kamer.

3. Aanbestedingsstrategie

3.1. De markt

Deze paragraaf beschrijft informatie over de markt waarin de aanbesteding zal worden uitgezet.

Hoe groot is de markt voor verkiezing gerelateerde systemen?

Het marktonderzoek van de Kiesraad leverde inzicht in twee type marktpartijen op.

Software ontwikkelpartijen die gespecialiseerd zijn in het ontwikkelen van maatwerkoplossingen.

Er zijn verschillende bedrijven die in opdracht maatwerksoftware ontwikkelen. Bij partijen zonder standaard verkiezingssoftware, zal het gaan om ervaring met het ontwikkelen van beveiligde software/programmatuur en borging van de softwarekwaliteit (en documentatie) en beheren.

Naast (gespecialiseerde) MKB partijen (of een consortium van bedrijven) zijn er grote partijen (System integrator) die maatwerksoftware en de bijbehorende dienstverlening kunnen leveren:

- ATOS
- Brunel
- Capgemini
- CGIKPN consultancy
- Lost Lemon
- Ordina
- Sogeti

Tevens zijn er overheid gerelateerde partijen die enkel in opdracht van een overheidspartij maatwerksoftware ontwikkelen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- ICTU
- DICTU
- Belastingdienst/DUO

Partijen die standaard software kunnen leveren

Een aandachtspunt bij de standaard systeem- of software-oplossingen is of daarmee aan het beveiligingsconcept van DHV kan worden voldaan en de daarbij verwachte dienstverlening. De verwachte maatwerksoftware ten behoeve van de Kiesraad is immers niet standaard in de markt verkrijgbaar.

Nationale partijen

- Procure biedt Procura Verkiezingen als een Cloud oplossing aan gemeenten.
- TSA Verkiezingen biedt verschillende software modules aan, aan gemeenten voor verkiezingsondersteuning.

Europese/internationale partijen

- Elect iT (met voorganger IVU.elect) is de partij die de afgelopen jaren (vanaf 2009) OSV heeft ontwikkeld en beheerd.
Elect iT biedt, met name in Duitsland, een oplossing aan voor verkiezingen.
- Scytl is een Internationaal opererende aanbieder van verkiezing gerelateerde diensten met hoofdkantoor in Spanje.
- Smartmatic is een internationaal opererende aanbieder van verkiezing gerelateerde diensten met hoofdkantoor in Londen.
- Idox group is een in de UK gevestigd bedrijf dat zich onder meer bezig houdt met verkiezingssoftware en diensten.

Geen investering binnen de overheid

Inbesteding van deze opdracht is overwogen. Eventuele voordelen van investering binnen de overheid wegen echter niet op tegen de voorziene nadelen. Voor de gewenste integrale opzet van het DHV is het wenselijk dat de ontwikkeling, beheer, hosting en ondersteuning bij een partij komt te liggen die als een aanspreekpunt (system integrator) fungeert naar de Kiesraad. Binnen de overheid zijn wel partijen die dan wel ontwikkeling dan wel beheer en hosting doen, echter blijken uit de inventarisatie dat geen overheidspartij deze opdracht integraal voor de Kiesraad kan uitvoeren.

Relevante ontwikkelingen in de ICT-markt voor deze uitvraag

- In 2020 komt de volumegroei in de software en services sector uit op 4% met als drijvende krachten cloud computing en digitalisering (Nijboer, 2019);
- Duurzaamheid: verlaging van energieverbruik (Kampen, Belangrijke trends en ontwikkelingen voor ICT, 2020);
- Maatschappij: wet- en regelgeving cybersecurity en privacy (Kampen, Belangrijke trends en ontwikkelingen voor ICT, 2020).

Overige kenmerken van de markt:

De ervaring leert dat bij aanbestedingen over dit soort opdrachten veel vragen worden gesteld, waarbij ook een groot aantal vragen over de Rijksinkoopvoorwaarden en de overeenkomst.

We publiceren in de Nederlandse taal.

Op de Nederlandse markt zijn voldoende partijen beschikbaar die deze opdracht kunnen uitvoeren, waardoor het niet noodzakelijk is de aanbesteding in een andere taal dan Nederlands te publiceren.

Verkiezingssoftware kan leiden tot imagoschade

Voor leveranciers kan meespelen het risico op imagoschade bij problemen die optreden m.b.t. beveiliging of verkeerde werking van de software. Verkiezingen staan wereldwijd in de belangstelling en leveranciers zullen risico op imagoschade meewegen in hun beslissing om mee te dingen in deze aanbesteding.

3.1.1. Marktconsultatie

Er is overwogen om een marktconsultatie uit te voeren. Een marktconsultatie kan zinvol zijn om een idee te krijgen van de haalbaarheid van de opdracht als deze niet scherp is uitgewerkt. Er is echter een duidelijk beeld van de markt omdat o.a. de basisarchitectuur in detail is uitgewerkt. Daarom wordt een marktconsultatie niet nodig geacht. Omdat de onzekerheid in de aanbesteding schuilt in de vraag of binnen budget kan worden geleverd, zal gewerkt worden met een prijsplafond. Het toepassen van een plafondprijs kent een tweetal risico's: Het kan prijsopdrijvend werken als blijkt dat de daadwerkelijke kosten beduidend lager liggen dan de plafondprijs, of als blijkt dat de plafondprijs te laag is ingeschat en er geen inschrijvingen worden ontvangen, of dat tijdens de nota van inlichtingen blijkt dat gegadigden de plafondprijs te laag vinden en er overwogen moet worden om de aanbesteding in te trekken.

3.2. Samenvoegen opdrachten en indeling in percelen

Uitgangspunt in de wetgeving is dat ongelijksoortige opdrachten niet onnodig samengevoegd worden en dat aanbestedingen in percelen worden verdeeld.

De noodzaak om samen te voegen is grotendeels afhankelijk van de marktsituatie.

Mocht samenvoeging toch aan de orde zijn dan moet rekening gehouden worden met drie elementen:

1. De samenstelling van de relevante markt en de invloed van de samenvoeging op de toegang tot de opdracht voor voldoende bedrijven uit het MKB;
2. De organisatorische gevolgen en risico's van de samenvoeging voor zowel de aanbestedende dienst als de ondernemer(s);
3. De mate van samenhang van de opdrachten.

Hieronder is uitgewerkt welke opdrachten samengevoegd worden en of er sprake is van ongelijksoortige samenvoeging op basis van genoemde wetgeving en waar mogelijk de wensen van de Kiesraad.

Alle dienstverlening en leveringen rondom software kan als één opdracht in de markt gezet worden. Het betreft onder andere de (door)ontwikkeling, het eventueel nieuw leveren van software, de implementatie, de integratie en het beheer/onderhoud van software. Voor zowel het digitale hulpmiddel voor de uitslagvaststelling als voor het hulpmiddel voor de kandidaatstelling geldt dat ervoor is gekozen het beheer, de exploitatie, hosting, gebruikersondersteuning en de ontwikkelwerkzaamheden in een perceel onder te brengen.

De marktverkenning heeft opgeleverd, dat te verwachten is dat al deze diensten integraal kunnen worden geleverd door een voldoende aantal leveranciers. Voor de Kiesraad en de leveranciers leidt het integrale karakter tot minder coördinatielasten en potentieel tot minder operationele knelpunten. Een belangrijk voordeel is daarnaast dat de inhoudelijke kennis bij leveranciers over de programmatuur en het beveiligingsconcept, die slechts periodiek hoog intensief operationeel wordt ingezet, niet wordt versnipperd.

Opleiding en training van gebruikers zal als optie worden uitgevraagd, zodat deze optie, naar gelang de behoefte, kan worden afgenomen.

Op basis van bovenstaande komen we tot de onderstaande motivatie voor het samenvoegen van de onderdelen:

1. *Samenstelling markt*
Op basis van de marktverkenning blijkt dat de markt naar verwachting kan voorzien in de behoefte.
2. *Beperking van de organisatorische gevolgen en risico's*
Samenvoeging is in dit geval organisatorisch efficiënt, er is immers geen overdracht nodig. Opdelen van deze opdrachten leidt tot onnodig veel werk en kosten voor zowel de aanbestedende dienst, waar de deskundige capaciteit beperkt is, als de ondernemers;
3. *De mate van samenhang*
De samenhang tussen deze opdrachten is logisch. Een ontwikkelaar kent immers het systeem het beste en kan daardoor optimaal de implementatie begeleiden en het beheer/onderhoud uitvoeren. De digitale hulpmiddelen voor uitslagvaststelling en kandidaatstelling, hoewel anders in functionaliteit en beveiliging, vormen samenhangende onderdelen die het verkiezingsproces gezamenlijk faciliteren. Kieslijsten, aangemaakt in de kandidaatstellingssoftware, moeten tenslotte worden verwerkt in de programmatuur voor de uitslagvaststelling. De Kiesraad heeft bovendien baat bij zo weinig mogelijk afstemmingscontacten en koppelvlakken. Tenslotte kan voor leveranciers samenvoeging onder meer leiden tot een commercieel aantrekkelijker opdracht.
4. *Beveiliging*
Voordeel is dat de inhoudelijke kennis bij leveranciers over het beveiligingsconcept, gezien de incidentele en kortdurende inzet niet wordt versnipperd. Tevens is het voor de leverancier minder complex om de beveiligingseisen rondom de ontwikkeling van de software en de hosting te implementeren.

Ontwikkeling en hosting van uitslagvaststellingssoftware en kandidaatstellingssoftware

CPV code: 48700000-5 Softwarevoorzieningen

CPV code: 48732000-8 Gegevensbeveiligingssoftware

CPV code: 72000000-5, IT-diensten: adviezen, softwareontwikkeling, internet en ondersteuning

CPV code: 72200000-7, Softwareprogrammering en -advies

CPV code: 72212000-4, Programmering van toepassingssoftware

3.3. Aanbestedingsprocedure

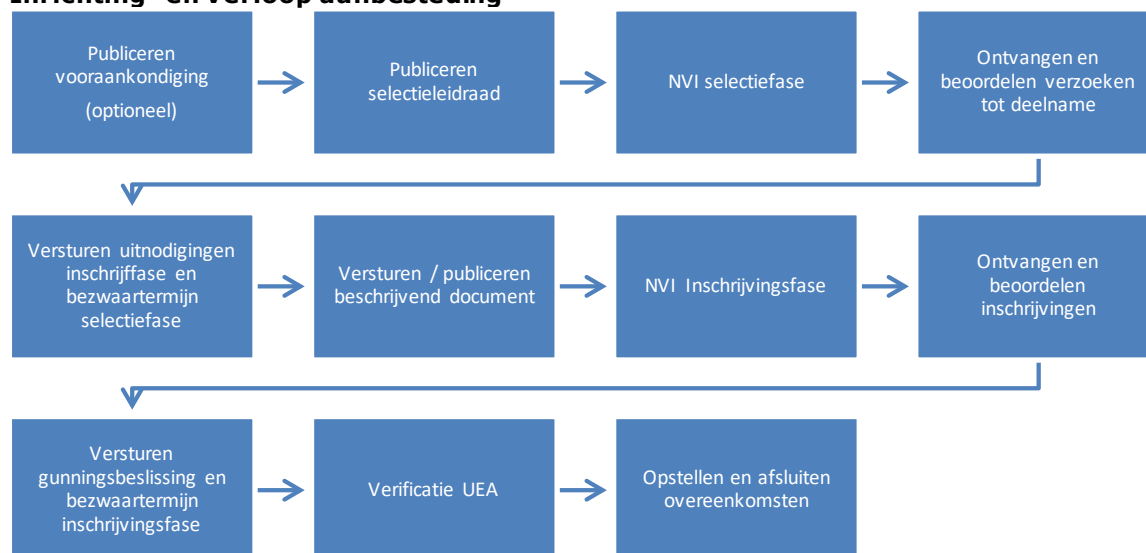
De hoge beveiligings- en betrouwbaarheidseisen die worden gesteld aan het (gebruik van) het digitale hulpmiddel voor de uitslagvaststelling dwingen tot een zorgvuldige selectie van leveranciers. Het geheim verklaren van de aanbesteding is niet aan de orde. De Kiesraad heeft aangegeven maximale transparantie na te streven en de aanbestedingen voor iedereen inzichtelijk te maken.

Op basis hiervan is gekozen voor: een niet-openbare Europese aanbestedingsprocedure. Hoewel de term niet-openbaar suggereert dat er sprake is van minder transparantie is deze procedure primair bedoeld om de administratieve last voor aanbesteder en inschrijvers zo laag mogelijk te houden en mogelijke confidentiële informatie binnen een vooraf geselecteerde groep inschrijvers te delen.

Een belangrijk argument voor een niet-openbare procedure is dat leveranciers die banden hebben met ongewenste landen worden geweerd om de kans op manipulatie van verkiezingsuitslagen zo klein mogelijk te houden. Bij een openbare procedure krijgen deze partijen toegang tot alle informatie die benodigd is om een inschrijving te doen. Indien er in de inschrijvingsfase informatie wordt gedeeld die vertrouwelijk is, geeft een niet-openbare procedure de mogelijkheid om deze informatie in een kleiner verband en onder een geheimhoudingsverklaring met de (vooraf geselecteerde) markt te delen.

Gezien het aantal potentiële marktpartijen en de daarmee verband houdende administratieve lasten én de mogelijke vertrouwelijkheid van de aanbesteding is een niet-openbare Europese aanbesteding uitvoerbaar en gewenst.

Inrichting- en verloop aanbesteding

Bijlage 3 geeft het verloop van de aanbesteding weer.

Toelating aantal partijen tot de inschrijvingsfase van de niet-openbare procedure.

- Door middel van uitsluitingsgronden (o.a. deel III A, B, C)
- Er wordt een minimaal kwaliteitsniveau geformuleerd in de geschiktheidseisen. De partijen die niet voldoen aan dit minimaal kwaliteitsniveau worden niet toegelaten.
- Er worden maximaal vijf (5) partijen toegelaten, die voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen en het beste scoren op de gestelde selectiecriteria. Bij gelijke geschiktheid loot de Kiesraad welke partijen doorgaan.

Er wordt een wachtkamer procedure voorzien, waarbij de partij uit de inschrijvingsfase plaatsneemt. Indien blijkt dat de partij aan wie de opdracht is gegund niet blijkt te kunnen leveren binnen de gestelde voorwaarden, kan deze worden vervangen door de partij in de wachtkamer. De wachtkamerregeling zal een looptijd van maximaal 1 jaar hebben.

Tenderkostenvergoeding

Er zal geen tenderkostenvergoeding bij deze aanbesteding worden aangeboden. De transactiekosten zijn niet disproportioneel.

De Kiesraad overweegt wel een kostenvergoeding beschikbaar te stellen indien een aanbesteding laat (na voorlopige gunning) wordt teruggetrokken. Dit is in lijn met de Gids proportionaliteit.

3.4. Selectiefase

3.4.1. Uitsluitingsgronden

In het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) worden een aantal verklaringen opgevraagd die betrekking hebben op de onderneming:

- **1.Deel III.A:** Gronden die verband houden met strafrechtelijke veroordelingen.
- **2.Deel III.B:** Gronden die verband houden met de betaling van belastingen of sociale premies.
- **3.Deel III.C:** Gronden met betrekking tot insolventie, belangenconflict of beroepsfouten.

Indien één of meer uitsluitingsgronden van toepassing zijn op de gegadigde, zal deze uitgesloten worden voor het vervolg van de aanbesteding.

3.4.2. *Geschiktheidseisen en selectiecriteria*

Tijdens de selectiefase wordt de gehele markt uitgenodigd om in te schrijven. De partijen die hebben ingeschreven wordt op basis van de geschiktheidseisen en selectiecriteria beoordeeld. Beoordeling van de geschiktheidseisen en selectiecriteria vindt enkel plaats als er geen sprake is van een uitsluitingsgrond.

Er worden maximaal vijf (5) partijen toegelaten tot de inschrijvingsfase.

Geschiktheidseisen

Geschiktheidseisen zijn eisen aan de technische bekwaamheid, beroepsbekwaamheid, beroepsbevoegdheid en financiële en economische draagkracht van de gegadigde.

Voorgestelde geschiktheidseisen voor deze opdracht zijn:

- a. Referentie-eis ten behoeve van de technische bekwaamheid:
Meerdere referenties waaruit blijkt dat gegadigde ervaring heeft met het leveren en/of ontwikkelen van soortgelijke applicaties en de hosting hiervan. Dit komt tot uiting in kerncompetenties die bij de referentie-eis worden uitgevraagd.
- b. Beroepsbekwaamheid:
Hierbij valt te denken aan (ISO) certificering op het gebied van kwaliteit, beveiliging en software-ontwikkeling, maar ook bewijs van inschrijving in het KvK.
- c. Financiële en economische draagkracht:
Gegadigden dienen over voldoende financiële draagkracht te beschikken om deze opdracht voor langere tijd uit te voeren. Dit kan aangetoond worden door een accountantsverklaring te overleggen waaruit blijkt dat er geen continuïteitsproblemen zijn en worden verwacht (zogenaamde continuïteitsparagraaf in de accountsverklaring)

In de selectieleidraad worden de gestelde eisen verder uitgewerkt. Belangrijk aandachtspunt hierin is dat de AIVD heeft aangegeven een screening te willen uitvoeren op de gegadigden. Welke eisen hieraan gesteld worden en of dit daadwerkelijk gaat gebeuren is nog de vraag. Vermoedelijk betreft het een onderzoek naar de gegadigden conform de regeling omtrent de naslag op verzoek van anderen naar personen en organisaties⁷.

Selectiecriteria

Indien er na de uitsluitingsgronden en het toepassen van de geschiktheidseisen meer dan 5 gegadigden overblijven, wordt door middel van selectiecriteria een selectie gemaakt van de 5 beste gegadigden. Veelal wordt een kwaliteitsbeoordeling gemaakt op de afgegeven referenties van de geschiktheidseisen. Hierbij kan gedacht worden aan het hoger scoren van gegadigden als zij aantonen met de kerncompetenties nog beter aan te sluiten bij de situatie van de Kiesraad. De vijf best scorende gegadigden worden geselecteerd voor de inschrijffase.

---

⁷ Zie ook: <https://www.aivd.nl/documenten/kamerstukken/2018/04/26/regeling-omtrent-naslag-naar-persoon-en-organisaties-door-de-aivd>

In de selectiefase wordt uitsluitend geselecteerd op de geschiktheid van de gegadigde, dus nog niet gefocust op de opdracht. De scope van de opdracht wordt duidelijk meegegeven, maar in deze fase zien de uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en selectiecriteria uitsluitend toe op de gegadigde.

3.5. Inschrijvingsfase

De vijf geselecteerde gegadigden worden uitgenodigd om deel te nemen aan de inschrijvingsfase. De gegadigden worden geacht in staat te zijn om de opdracht uit te voeren en in deze fase worden de gegadigden uitgenodigd om aan de hand van het beschrijvend document een offerte in te dienen.

De score- en wegingsmethodiek zal in de komende periode worden bepaald.

Omdat er sprake is van een maximaal budget en er nog niet bekend is of de markt in staat is een oplossing binnen dit budget te leveren, onderhouden en hosten, zal er gebruik worden gemaakt van een plafondprijs (zijnde het beschikbare budget) waarbinnen de aanbiedingen geldig zullen zijn.

De gunning zal geschieden op basis van de beste prijs/kwaliteitsverhouding (EMVI, economisch meest voordelige inschrijving), waarbij er nog bepaald zal worden in welke verhouding de prijs/kwaliteit zal zijn.

3.6. Contractvoorwaarden en overeenkomsten

De ARBIT-2018 zijn van toepassing op deze opdracht. Onderzocht wordt nog of een verwerkersovereenkomst van toepassing is.

3.7. Toepassing Rijkskaders

In Bijlage 2 is een toelichting opgenomen t.a.v. de van toepassing zijnde Rijkskaders.

3.8. Contractmanagement en Contractbeheer

UBR|HIS gaat voor deze overeenkomst op dit moment alleen contractbeheerdienstverlening uitvoeren. De Kiesraad heeft (nog) geen behoefte aan contractmanagement dienstverlening. Met de Kiesraad is wel afgestemd dat een contractmanager op de achtergrond meekijkt bij het opstellen van de aanbestedingsdocumenten.

4. Projectorganisatie aanbesteding

4.1. Opdrachtgever en Opdrachtnemer

Opdrachtgever is : Programmadirecteur Transitie, Edward Vriends
Contactpersoon Opdrachtgever is : Henny Siero

Deze Europese aanbesteding wordt begeleid door Jermaine Walker en Corné van Iperen, (Senior) Inkoopadviseurs, UBR|HIS.

4.2. Samenstelling projectteam

Overzicht samenstelling projectteam (voor zover bekend):

Functie	Naam	Organisatie
Opdrachtgever	Edward Vriends	BZK
Contactpersoon opdrachtgever	Henny Siero	Kiesraad
(Senior) Inkoopadviseur	Jermaine Walker Corné van Iperen	UBR HIS
Reviewer	Rob Ottolander	UBR HIS
Juridisch adviseur	Ka Yan Chan	UBR HIS
Projectsecretaris HIS	Asha Debidien	UBR HIS
Projectteamlid /Materiedeskundige/ Beoordelaar	Jan-Jouke Vos	Kiesraad
Projectteamlid /Materiedeskundige/ Beoordelaar	Cynthia Henskens	Kiesraad
Projectteamlid /Materiedeskundige/ Beoordelaar	Roger Claessens	Kiesraad
Projectteamlid /Materiedeskundige/ Beoordelaar	Jeroen Dominicus	Kiesraad
Projectteamlid /Materiedeskundige/ Beoordelaar	Kees Hintzbergen	Kiesraad
Projectteamlid /Materiedeskundige/ Beoordelaar	Jan-Martin Sijs	Kiesraad

4.3. Besluitvorming aanbestedingsdocumentatie

Afspraken met betrekking tot goedkeuring

Het Plan van Aanpak dient **schriftelijk** te worden geaccordeerd door de Opdrachtgever.

Daarnaast dienen de volgende documenten te worden goedgekeurd door de Opdrachtgever:

- Selectiedocument

- Beschrijvend document;
- Nota('s) van Inlichtingen;
- Proces-verbaal van opdrachtverlening (gunningadvies);
- Brieven m.b.t. de voorgenomen gunning en afwijzing;
- Overeenkomst.

Goedkeuring van bovengenoemde documenten (anders dan dit Plan van Aanpak) vindt plaats door middel van een email met bijlagen.

Afspraken met betrekking tot de interne UBR|HIS review

De volgende documenten zullen een interne UBR|HIS review ondergaan:

- dit Plan van Aanpak;
- Selectiedocument
- Beschrijvend document;
- Nota('s) van Inlichtingen;
- Proces-verbaal van opdrachtverlening (gunningadvies);
- Brieven m.b.t. de voorgenomen gunning en afwijzing;
- Overeenkomst.

De bevindingen worden door de UBR|HIS reviewer in een email of in een separaat document als advies aan de inkoopadviseur gestuurd. De inkoopadviseur zorgt ervoor dat deze bevindingen in het dossier worden vastgelegd.

Afspraken met betrekking tot de juridische toets

De volgende documenten worden aan de juridisch adviseur voorgelegd:

- dit Plan van aanpak
- Selectiedocument
- Beschrijvend document;
- Nota('s) van Inlichtingen;
- Proces-verbaal van opdrachtverlening (gunningadvies);
- Brieven m.b.t. de voorgenomen gunning en afwijzing;
- Overeenkomst.

De bevindingen worden door de HIS jurist in een mail of in een separaat document als advies aan de inkoopadviseur gestuurd. De inkoopadviseur zorgt ervoor dat deze bevindingen in het dossier worden vastgelegd.

4.4. Rapportage, communicatie en besluitvorming

4.4.1. Rapportage

De inkoopadviseur informeert de opdrachtgever en de contactpersoon periodiek over de status van de aanbesteding. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van het instrument 'Keys update'. Bij de start van het project wordt een eerste 'Keys update' verstrekt. Daarna wordt deze maandelijks verstrekt.

4.4.2. *Communicatie*

Een goede communicatie binnen het projectteam is essentieel voor het doorlopen en slagen van de Europese aanbesteding. Om alle betrokkenen bij de aanbesteding op de hoogte te houden van de voortgang van de aanbesteding zal er periodiek over de stand van zaken worden gecommuniceerd.

Samenwerkingsruimte

Het projectteam wisselt documenten voornamelijk uit via een samenwerkruimte. Dit voorkomt het versturen van grote e-mails met documenten en maakt documenten, en met name de laatste versie, daarvan goed vindbaar.

De samenwerkruimte is via onderstaande link te vinden:

<https://www.samenwerkruimten.nl/teamsites/digitaalhulpmiddelverkiezingen>

Na de evaluatie van deze aanbesteding verwijderd de inkoopadviseur de samenwerkruimte.

4.4.3. *Overlegstructuur*

Initiatiefase en voorbereidingsfase

Het projectteam komt tijdens initiatiefase en voorbereidingsfase wekelijks bij elkaar. Dit overleg duurt doorgaans 1,5uur. Tijdens dit overleg bespreekt het projectteam de voortgang van de aanbesteding en de op te stellen (aanbestedings)documenten.

Het projectteam legt belangrijke genomen besluiten vast en hanteert een overzicht met de overeengekomen actiepunten. Beide worden met behulp van e-mail met elkaar gedeeld.

Inschrijvingsfase

Voor de inschrijvingsfase voorzien we op dit moment de volgende overlegmomenten:

- Afstemming beantwoording nota van inlichtingen selectiefase;
- Toelichtingssessie op de beoordeling selectiecriteria;
- Consensus beoordelingsbijeenkomst selectiecriteria;
- Afstemming selectiebrieven inclusief proces-verbaal van selectie;
- Toelichtingssessie op de beoordeling subgunningscriteria;
- Consensus beoordelingsbijeenkomst subgunningscriteria;
- Afstemming gunnings- en afwijzingsbrieven inclusief proces-verbaal van opdrachtverlening;
- Afstemming overeenkomsten;

Na definitieve gunning evalueert de projectgroep de aanbesteding.

4.5. *Kosten en geraamd aantal uren*

Deze aanbesteding is opgenomen in de jaarplanning van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Derhalve zijn de kosten gedekt.

Geraamd inzet UBR|HIS

Onderstaande tabel specificeert de geraamde uren voor deze aanbesteding van UBR|HIS.

Fase (in uren)	Inkoopadviseur	Contractmanager	Reviewer	Projectsecretaris	Juridische adviseur	Totaal
Fase 1: Initiatiefase	40					40
Fase 2: Voorbereidingsfase	200	20	8		20	248
Fase 3: Selectiefase	100		8	40	10	158
Fase 4: Inschrijvingsfase	100		8	40	10	158
Fase 5: Gunning/Contracteringsfase	40		10	40	10	100
Fase 6: Nazorgfase	20		6	8	2	38
Totaal aantal uur	500	20	40	128	52	740

Geraamde inzet Kiesraad

Het is belangrijk dat de projectteamleden voldoende tijd reserveren voor het opstellen van de aanbestedingsdocumenten, waaronder het programma van eisen, het beschrijvend document, de overeenkomst en het prijzenblad. Daarnaast dienen de betrokken projectleden ook in het vervolg van de aanbesteding tijd te reserveren voor de inhoudelijke beoordeling van de ontvangen inschrijvingen, afstemmen motivering afwijzingsbrieven en brief voornemen tot gunning alsmede eventuele toelichtingsgesprekken met afgewezen inschrijvers.

Hieronder wordt een geraamde urenrekening weergegeven:

Fase (in uren)	Contactpersoon circa	Per materiedeskundige circa	Per Beoordelaar circa
Fase 1: Initiatiefase	8		
Fase 2: Voorbereidingsfase	100	120	
Fase 3: Selectiefase	80	80	8 per gegadigde
Fase 4: Inschrijvingsfase	80	80	16 per inschrijving
Fase 5: Nazorgfase	20	8	
Totaal aantal uur	288	288	

Het ramen van het aantal uur voor de projectteamleden van de opdrachtgever en beoordelaars is lastig. De exacte hoeveelheid werk is vooraf moeilijk in te schatten. Het is ook onduidelijk hoeveel inschrijvers zijn te verwachten en hoe de subgunningscriteria worden vormgegeven. Dit alles heeft impact op de uren inschatting vanuit opdrachtgever.

Overige kosten

Overige kosten, zoals zaalhuur, catering en inzet van de Landsadvocaat vallen buiten de kostenraming. Op dit moment zijn deze kosten ook niet voorzien.

Overschrijding van de kosten

Als tijdens de uitvoering van de Europese aanbesteding blijkt dat het geraamde aantal uur overschreden wordt, de planning van doorlooptijd verandert, de scope tussentijds verandert of eventuele onvoorziene risico's naar voren komen wordt de Opdrachtgever hiervan op de hoogte gebracht. Hiervoor zal onder meer het statusoverzicht ('Keys update') worden gebruikt.

4.6. Planning aanbesteding

De planning voor deze aanbesteding is opgenomen in Bijlage 3.

5. Risicoanalyse

De aanbesteding van DHV kent een aantal risico's die voortvloeien uit de gekozen aanpak, de complexiteit van het product en het gevolgde tijdpad. De op het moment van opstellen van dit plan van aanpak bij de projectgroep bekende en belangrijkste risico's zijn hieronder aangegeven.

#	Beschrijving scenario	Kans	Impact	Risico (K*I)	Maatregelen	Kans (na treffen maatregel)	Impact (na treffen maatregel)	Restirisico (K*I)
1	Contract kan niet getekend worden voor 1 aug. 2021, waardoor de nieuwe leverancier niet klaar is voor einde overeenkomst ElectIT op 1 juli 2022.	Groot	Groot	Groot	Indien nieuwe leverancier niet op tijd klaar is: overbruggingsov. afsluiten met ElectIT.	Groot	Klein	Gemiddeld
2	ElectIT is niet bereid om overeenkomst te overbruggen.	Middel	Groot	Groot	Op vroeg moment (april '21) onderhandelingen met ElectIT starten.	Klein	Klein	Klein
3	Het budget is beperkt en kan onvoldoende zijn voor de aanbesteding	Gemiddeld	Groot	Groot	1. Gebruik maken van een plafondprijs. 2. Geef inschrijvers de gelegenheid om met alternatieve beveiligingsmaatregelen te komen die passen binnen het beveiligingsconcept.	Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld
4	De kans is aanwezig dat geen, of een beperkt aantal leverancier(s) inschrijft op de aanbesteding. Bijvoorbeeld vanwege risicoprofiel van de opdracht, afbreukrisico door niet kunnen voldoen aan de eisen, beperkt budget of etc.	Gemiddeld	Groot	Groot	1. Geef inschrijvers de gelegenheid om met alternatieve "()" maatregelen te komen die passen binnen het beveiligingsconcept. 2. Alsdan is een nieuwe aanbesteding aan de orde, waarbij op basis van nadere analyse aanpassingen moeten worden gedaan. Afhankelijk daarvan zijn vertragingen te verwachten van tenminste enkele maanden.	Gemiddeld	Groot	Gemiddeld
5	Op dit moment is niet geheel duidelijk hoe de intellectueel eigendom verdeling binnen de	Groot	Groot	Groot	Duidelijkheid krijgen over het intellectueel eigendom middels	Gemiddeld	Klein	Gemiddeld

#	Beschrijving scenario	Kans	Impact	Risico (K*I)	Maatregelen	Kans (na treffen maatregel)	Impact (na treffen maatregel)	Restirisico (K*I)
	verschillende OSV2020 programma's ligt. Het intellectueel eigendom van de OSV2020 programma's ligt deels bij de Kiesraad (voor wat betreft de Nederlandse maatwerk onderdelen), bij de Destatis (Duitse overheid) en de leverancier IVU/Elect iT. De afspraken over het intellectueel eigendom en gebruikersrechten hebben eventueel gevolgen voor de mogelijkheid van doorontwikkeling op OSV2020 door een andere partij dan Elect iT.				een schrijven aan ElectIT.			

5.1. Risicoprofiel HIS

Zie bijlage 4

Bijlage 1   Overzicht activiteiten en verantwoordelijkheden

Fase	Functionaris/ rol
Algemeen	Stuurgroep
	(Gemandateerd) Opdrachtgever:
	Is eindverantwoordelijk voor de te nemen beslissingen, ondertekent de brieven m.b.t. voorgenomen gunning de overeenkomst en keurt eventuele andere in paragraaf 4.3.3 genoemde documenten goed.
	Contactpersoon
	Degene die door de Opdrachtgever is aangewezen om tijdens de uitvoering van het inkoopproces namens de Opdrachtgever beslissingen te nemen en bepaalde, (in paragraaf 4.3.3 genoemde) documenten goed te keuren.
	Projectsecretaris
	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen van de (Senior) inkoopadviseur bij een Europese aanbesteding; - Het bewaken van de planning; - Up to date houden en samenstellen volledig EA-dossier; - Mijlpaaldocumenten monitoren/bewaken.
	Projectleider
	Bewaken dat de aanbestedingsprocedure binnen de planning en correct wordt uitgevoerd. Onder deze 'formele' begeleiding wordt onder meer verstaan: <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitten overleggen van het projectteam; - Afstemmen en akkoord vragen bij Opdrachtgever/stuurgroep; - Aanwezigheid bij eventuele toelichtingsgesprekken met (afgewezen) inschrijvers.
	(Senior) Inkoopadviseur
	Bewaken en uitvoeren van de Europese aanbestedingsprocedure en zorg dragen dat deze worden uitgevoerd in overeenstemming met interne en Europese richtlijnen.
	Reviewer
	Voert een review uit op alle in paragraaf 4.3.3 genoemde documenten uit. De reviewer brengt een advies uit aan de inkoopadviseur over het desbetreffende document.
	Projectteamlid/materiedeskundige
	Levert een bijdrage aan het project door: <ul style="list-style-type: none"> - deelname aan de vergaderingen van het projectteam;

	<ul style="list-style-type: none"> - inhoudelijke input leveren aan de aanbestedingsdocumenten vanuit materiedeskundigheid.
	<p>Juridisch adviseur</p> <p>De Juridisch adviseur wordt ingezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij een risicovolle aanbesteding; - Indien de algemene voorwaarden (ARVODI, ARIV, ARBIT) niet worden toegepast en er sprake is van een (zelfdragende) maatwerkovereenkomst; - Indien een van de uitzonderingsgronden voor Europees aanbesteden in de Aanbestedingswet wordt toegepast; - Bij een kortgedingprocedure. <p>Naast bovenstaande situaties is de inzet van een Juridisch adviseur in het proces verder ter beoordeling van de (Senior) Inkoopadviseur en zijn/haar reviewer.</p>
	<p>Deskundige</p> <p>Op verzoek van de projectleider of de (Senior) Inkoopadviseur kunnen deskundigen worden ingeschakeld op gebied van financiën, ICT, HRM, MVO, etc.</p>
	<p>(Senior) Inkoopadviseur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van het plan van aanpak; - Het samenstellen van het beschrijvend document inclusief bijlagen; - Adviseren over de effecten van geschiktheidseisen en (sub)gunningcriteria (wensen); - Het toetsen van het beschrijvend document op aanbestedingsrichtlijnen; - Correspondentie met en informatie verstrekken aan inschrijvers in digitale applicatie; - Het beantwoorden van vragen van inschrijvers van algemene en procedurele aard en het samenstellen van de Nota's van Inlichtingen; - Beoordelingsdocumenten opstellen.
Vorbereidingsfase	<p>Projectsecretaris HIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - EA-planning toetsen op EU-regelgeving; - Organiseren van overleggen en zorgdragen voor agenda, evt. verslag of actiepuntenlijst opstellen; - Verzorgen projectcommunicatie; - Uit definitief beschrijvend document de juiste bijlagen samenstellen; - Bewaken voortgang Nota van Inlichtingen; - Publicatie gereedzetten (inhoudelijk vullen) en publiceren; - Gebruikers aanbestedingsteam toevoegen aan digitale aanbestedingstool.
	<p>Projectteamlid/materiedeskundige</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van het programma van eisen (is onderdeel van het beschrijvend document); - Input leveren (sub)gunningcriteria (wensen); - Beantwoorden van de (materie)vragen bij de Nota van Inlichtingen.

	<p>(Senior) Inkoopadviseur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het openen van de digitale aanbiedingskluis; - Bewaken beoordelingsprocedure; - Beoordeling minimumeisen, geschiktheidseisen en prijs; - Scores beoordelingsteam samenvoegen.
Inschrijvingsfase	<p>Projectsecretaris HIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het openen van de digitale aanbiedingskluis; - Versturen proces-verbaal van inschrijving; - Beoordeling minimumeisen en geschiktheidseisen; - Ingevulde beoordelingsformulieren beoordelaars checken en verzamelen; - Gezamenlijke beoordelingsbijeenkomst plannen, zorgen voor evt. verslaglegging. <p>Beoordelaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het beoordelen van de inschrijvingen en hierbij een <u>correcte</u> en <u>volledige</u> onderbouwing geven; - Aanwezigheid plenaire beoordelingsbijeenkomst; - Aanwezigheid bij eventuele toelichtingsgesprekken met (afgewezen) inschrijvers. <p>(Senior) Inkoopadviseur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van het gunningadvies; - Opstellen van voorlopige gunning- en afwijzingsbrieven; - Aanwezigheid bij eventuele toelichtingsgesprekken met (afgewezen) inschrijvers; - Verificatie gegevens Eigen Verklaring voor aanbestedingsprocedures van aanbestedende dienst van de gegunde partij(en).
Gunningfase	<p>Projectsecretaris HIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brieven mededeling voorlopige gunning en afwijzingsbrieven gereedzetten (met of zonder motiveringen); - Plannen van eventuele toelichtingsgesprekken van afgewezen inschrijvers; - Verificatie gegevens Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) van aanbestedende dienst van de gegunde partij(en), bevindingen bespreken met inkoopadviseur en zo nodig aanvullende informatie opvragen. <p>Beoordelaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoudelijke input leveren voor de afwijzingsbrieven. <p>(Senior) Inkoopadviseur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van de (raam)overeenkomst; - Het laten invullen van het evaluatieformulier en het houden van een evaluatiegesprek; - Invullen MVI tool.
Nazorgfase	<p>Projectsecretaris HIS</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - (Raam)overeenkomst uit beschrijvend document gereedzetten en bewaken ondertekeningproces; - Evaluatiegesprek plannen en monitoren dat formulieren worden ingevuld, evt. verslaglegging; - Dossier op volledigheid controleren, incl. checklist invullen; - (Raam)overeenkomst(en) overdragen aan Contractbeheer; - Aankondiging van gegunde opdracht (afkondiging); - Dossier op de juiste plek op g-schijf (afroning).
	Projectteamlid/materiedeskundige
	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgt voor afstemming met zijn/haar achterban, de implementatie van de (raam)overeenkomst.

Bijlage 2 Toelichting Rijkskaders

Duurzaam inkopen

Bij milieuvriendelijke inkopen gaat het om het voorkomen of minimaliseren van een negatieve impact op het milieu, of het leveren van een positieve bijdrage aan het milieu, bijvoorbeeld door het creëren van natuurlijke waarden.

Voor de productgroepen die veel door overheden worden ingekocht en een aanzienlijke milieu-impact kennen (zoals dienstauto's of bedrijfskleding), zijn gedetailleerde milieucriteriadocumenten opgesteld. Deze milieucriteriadocumenten helpen om milieuvriendelijk in te kopen. Ze bevatten zowel minimumeisen als gunningcriteria. De leverancier moet aan de minimumeisen voldoen om in aanmerking te komen voor een opdracht. Op basis van de gunningcriteria kunnen leveranciers aangespoord worden om de milieuprestaties verder te verbeteren. De toepassing van de minimumeisen in de milieucriteriadocumenten is verplicht voor de inkoop van de Rijksoverheid.

Social return

Social return dient volgens de "Handleiding voor aanbestedende diensten van het Rijk (december 2011)" te worden toegepast bij alle passende aanbestedingen binnen de categorie diensten en werken met een opdrachtwaarde boven het drempelbedrag van € 250.000,00 (minimale loonsom, exclusief BTW) en een minimale looptijd van de overeenkomst van zes maanden.

Internationale Sociale Voorwaarden (ISV)

Volgens de brochure "Factsheet voor de herziene toepassing van Internationale Sociale Voorwaarden" zijn per 1 april 2017 de toepassing van Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) als inkoopbeleidskader herzien.

ISV alleen nog toegepast bij aanbestedingen

- Boven de Europese drempelwaarde;
- Waarvan de gegunde onderneming voor de specifieke opdracht gebruik maakt van een internationale keten van toeleveranciers;
- Binnen de vastgestelde risicocategorieën (zie hieronder).

De 10 risicocategorieën die de Rijksoverheid voor haar inkopen heeft vastgesteld zijn:

- Bedrijfskleding
- Catering
- Papier, afvoer vertrouwelijke informatiedragers en print- en drukwerk
- Energie
- Grondstoffenmanagement en afvalzorg
- Kantoorartikelen en computersupplies
- Laboratorium
- ICT werkomgeving Rijk
- Datacenter
- Dataverbindingen

Innovatiegericht inkopen

Bij Innovatiegericht inkopen draait om het inkopen van een innovatief product, dienst of werk. De overheid kan de markt stimuleren met innovatieve oplossingen te komen. Hiervoor kan de overheid actief zoeken naar een innovatieve oplossing of marktpartijen de ruimte te bieden innovatieve

oplossingen aan te bieden. Innovatie is van groot belang voor economische groei en vooruitgang. Innovatieve oplossingen zijn vaak duurzamer, maar er kunnen ook andere ambities leidend zijn.

Stimuleren MKB

In veel landen zijn of worden maatregelen genomen om de toegang van het MKB tot overheidsopdrachten te vereenvoudigen. Ook in de Aanbestedingswet 2012 zijn veranderingen doorgevoerd om het MKB meer kansen te geven. Het onnodig samenvoegen, het verplicht opdelen in percelen en de Gids Proportionaliteit zijn daarvan het belangrijkste. De achterliggende gedachte is dat kleinere opdrachten het MKB meer kansen bieden. Ook moeten aanbestedende diensten streven naar vermindering van administratieve lasten.

In deze aanbesteding zijn de volgende Rijkskaders van toepassing:

- Social return
- Open standaarden (<https://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden>)
-

Bijlage 3 Planning

Onderdelen van het <u>niet openbare</u> aanbestedingsproces en het op te leveren mijlpaaldocumenten	Actoren	Datum gereed
Vorbereidingsfase		
Plan van aanpak		
Opstellen plan van aanpak gereed	Projectteam	maandag 19 oktober 2020
Reviewen Plan van aanpak	Reviewen	donderdag 22 oktober 2020
Akkoord plan van aanpak	Contactpersoon	vrijdag 30 oktober 2020
Plan van aanpak definitief	Inkoopadviseur	vrijdag 30 oktober 2020
Selectieleidraad		
Opstellen selectieleidraad gereed	Projectteam	maandag 29 november 2021
Reviewen selectieleidraad	Reviewen	vrijdag 3 december 2021
Akkoord selectieleidraad	Contactpersoon	donderdag 9 december 2021
Selectieleidraad definitief	Inkoopadviseur	donderdag 16 december 2021
Aankondiging (publicatietekst) gereed	Projectsecretaris	vrijdag 17 december 2021
Publiceren (aankondiging)	Projectsecretaris	maandag 20 december 2021
Selectiefase		
Inlichtingenbijeenkomst (optioneel)	Projectteam	
Nota van inlichtingen		
Ontvangen van vragen n.a.v. de selectieleidraad	Projectsecretaris	dinsdag 11 januari 2022
Beantwoorden van vragen n.a.v. de selectieleidraad gereed	Projectteam	dinsdag 18 januari 2022
Reviewen nota van inlichtingen	Reviewen	dinsdag 25 januari 2022
Akkoord nota van inlichtingen	Contactpersoon	vrijdag 28 januari 2022
Nota van inlichtingen publiceren	Projectsecretaris	maandag 31 januari 2022
Selectieprotocol		
Opstellen selectieprotocol gereed	Inkoopadviseur	maandag 31 januari 2022
Reviewen selectieprotocol	Reviewen	dinsdag 1 februari 2022
Akkoord selectieprotocol	Contactpersoon	vrijdag 4 februari 2022
Selectieprotocol definitief	Inkoopadviseur	maandag 7 februari 2022
Uiterste datum indiening verzoeken tot deelneming (min. 30 dagen)	Projectsecretaris	dinsdag 8 februari 2022
Verzoeken tot deelneming openen	Projectsecretaris	dinsdag 8 februari 2022
Start beoordeling verzoeken tot deelneming	Beoordelingsteam	woensdag 9 februari 2022
Afronding beoordeling verzoeken tot deelneming	Beoordelingsteam	maandag 21 februari 2022
Proces-verbaal van selectie definitief	Inkoopadviseur	dinsdag 22 februari 2022
Afwijzing en selectie en proces verbaal van selectie (PvvS)		
Opstellen afwijzings- en selectiebrieven en PvvS gereed	Inkoopadviseur	dinsdag 1 maart 2022
Reviewen afwijzings- en selectiebrieven en PvvS	Reviewen	maandag 14 maart 2022
Akkoord afwijzings- en selectiebrieven en PvvS	Contactpersoon	donderdag 17 maart 2022
Ondertekening brieven door Opdrachtgever	Opdrachtgever	maandag 21 maart 2022
Resultaat van de beoordeling/brieven naar inschrijvers verzenden zowel per post als digitaal	Projectsecretaris	dinsdag 22 maart 2022
Toelichtingsgesprekken	Beoordelingsteam	

Verstrijken bezwaartermijn (minimaal 20 dagen gerekend vanaf dag na verzending brieven)		maandag 11 april 2022
Inschrijvingsfase		
Beschrijvend document		
Opstellen beschrijvend document gereed	Projectteam	maandag 4 april 2022
Reviewen beschrijvend document	Reviewen	dinsdag 5 april 2022
Akkoord beschrijvend document	Contactpersoon	woensdag 6 april 2022
Beschrijvend document definitief	Inkoopadviseur	maandag 11 april 2022
Versturen beschrijvend document aan geselecteerden	Projectsecretaris	dinsdag 12 april 2022
Inlichtingenbijeenkomst (optioneel)	Projectteam	
Nota van inlichtingen		
Ontvangen van vragen n.a.v. het beschrijvend document	Projectsecretaris	woensdag 20 april 2022
Beantwoorden van vragen n.a.v. het beschrijvend document	Projectteam	maandag 2 mei 2022
Reviewen nota van inlichtingen	Reviewen	woensdag 4 mei 2022
Akkoord nota van inlichtingen	Contactpersoon	maandag 9 mei 2022
Nota van inlichtingen publiceren	Projectsecretaris	maandag 9 mei 2022
Vorbereiden beoordeling		
Opstellen beoordelingsdocumenten gereed	Inkoopadviseur	maandag 3 mei 2021
Vorbereidings sessie beoordelaars	Beoordelingsteam	vrijdag 7 mei 2021
Inschrijvingen		
Uiterste datum indiening inschrijving na aftrek dagen i.v.m. elektronisch publiceren (min. 40 - 5 dagen)		maandag 30 mei 2022
Inschrijvingen openen	Projectsecretaris	maandag 30 mei 2022
Start individuele beoordeling inschrijvingen	Beoordelingsteam	woensdag 1 juni 2022
Beoordelingssessie	Beoordelingsteam	woensdag 15 juni 2022
Afronding beoordeling inschrijvingen	Beoordelingsteam	donderdag 16 juni 2022
Gunningfase		
Afwijzing en gunning en proces verbaal van opdrachtverlening (Pvvo)		
Opstellen afwijzings- en gunningbrieven en Pvvo gereed	Inkoopadviseur	donderdag 30 juni 2022
Reviewen afwijzings- en gunningbrieven en Pvvo gereed	Reviewen	maandag 4 juli 2022
Akkoord afwijzings- en gunningbrieven en Pvvo gereed	Contactpersoon	donderdag 7 juli 2022
Ondertekening brieven door Opdrachtgever	Opdrachtgever	maandag 11 juli 2022
Resultaat van de beoordeling naar inschrijvers verzenden	Projectsecretaris	dinsdag 12 juli 2022
Toelichtingsgesprekken	Beoordelingsteam	
Overeenkomst		
Opstellen definitieve overeenkomst gereed	Inkoopadviseur	dinsdag 26 juli 2022
Reviewen definitieve overeenkomst	Reviewen	vrijdag 29 juli 2022
Verstrijken bezwaartermijn (Alcateltermijn) (minimaal 20 dagen gerekend vanaf dag na verzending brieven)		maandag 1 augustus 2022
Ondertekenen overeenkomst vanaf	Opdrachtgever	dinsdag 2 augustus 2022
Ingangsdatum overeenkomst		
Opstellen en verzenden publicatietekst van de geplaatste opdracht (binnen 30 dagen na gunning)	Projectsecretaris	dinsdag 16 augustus 2022
Nazorg		

Evaluatieformulier invullen	Contactpersoon	woensdag 17 augustus 2022
Samenstellen aanbestedingsdossier en deze intern/extern overdragen	Projectsecretaris	maandag 22 augustus 2022
Afsluiten project	Projectsecretaris	donderdag 25 augustus 2022

Bijlage 4 Risicoprofiel HIS

Risico analyse/politieke gevoeligheid aanbestedingen		Departement	
Titel aanbesteding:	Digitale hulpmiddelen verkiezingen		
Opdrachtgever(s):	BZK Kiesraad		
Inkoopadviseur:	Corne van Iperen, Jermaine Walker		
Categorie:	Criterium aanbesteding:	Is dit het geval? (ja/nee)	Toelichting
Onderwerp	Betref vitale infrastructuur	nee	Zie voor de volledige lijst van vitale infrastructuur: https://nl.wikipedia.org/wiki/Vitale_infrastructuur
	Betref interne bedrijfsvoering	nee	HR, facilitair, inkoop, huisvesting, etc. waar de (interne) belangen kunnen verschillen
	Betref een ICT project	ja	(Onderdeel van) de scope betreft ICT producten of diensten
	Betref contractverlengingen (migratieperiode van oud naar nieuw contract)	ja	Afhankelijkheden van huidige leverancier(s) zijn groot waardoor migratie naar een nieuwe leveranciers complex is en/of lang duurt
Proces	Betref beleidsonderzoek	nee	Waarom is dit een risico?
	Betref subsidies die lijken op aanbestedingen en visa versa	nee	
	Betref een innovatieve aanbestedingsprocedure/ bijzondere...	nee	Een andere EA procedure dan 'openbaar' of 'niet-openbaar', zoals concurrentiegerichte dialoog, DAS, innovatiepartnerschap en open house
	Betref een nieuw soort aanbestedingsmethodiek	nee	Methodiek die afwijkt van ons proces in de toolkit, zoals EA op 3 A4, precommerciële inkoop en SBIR
Stakeholders	Betref een geheimhoudingsprocedure: aanbesteding blijft "onder de radar"	nee	
	Er is tijdsdruk	ja	Gezien de aflopende overeenkomsten met de huidige leverancier en de deadline voor de verkiezingen, is er sprake van tijdsdruk.
	Er zijn meerdere stakeholders/departementen betrokken (horizontaal)	nee	Meerdere belangen van verschillende partijen die in de aanbesteding meegenomen moeten worden.
Opdrachtgever	Er zijn meerdere bestuurslagen betrokken (verticaal)	ja	Directieteam, SG of minister kijkt mee
	Het betreft een Rijksbrede aanbesteding	nee	
	Opdrachtgever heeft de inkoopbehoefte niet scherp	nee	Heeft de OG die wel scherp? Dan is het antwoord 'nee'
Markt	Opdrachtgever heeft onvoldoende inhoudelijke kennis	nee	Heeft de OG wel voldoende inhoudelijke kennis? Dan is het antwoord 'nee'
	Wens van opdrachtgever strookt niet met rechtmatigheid procedure	nee	Wil de OG iets dat wel rechtmatig is? Dan is het antwoord 'nee'
Waarde	Er is sprake van een vechtersmarkt	nee	
	Het is financieel omvangrijk (> € X miljoen)	ja	Raming van de opdrachtwaarde > 5 miljoen
	Het is financieel omvangrijk	nee	Raming van de opdrachtwaarde > 2,5 miljoen (n.v.t. als opdrachtwaarde boven de 5 miljoen ligt, zie regel 27)
Politiek	Valt net onder de aanbestedingsgrens, maar vervolgonderzoek is aannemelijk	nee	Alleen van toepassing als een opdracht in eerste instantie niet Europees aanbesteed wordt
	Heeft betrekking op beleidsprogramma Minister of Rijk	nee	Niet van toepassing als het een beleidsprogramma van Minister VWS betreft, zie regel 40
	Er is politiek afbreukrisico	ja	
Maatschappij	Er zijn Kamervragen over gesteld	nee	
	Onderwerp is mediagevoelig	ja	Verkiezingssoftware is reeds eerder in het nieuws geweest, o.a. bij de voorgaande tweedekamerverkiezingen.
	Heeft grote maatschappelijke impact op burgers	ja	
Lessons Learned	Nationale of economische veiligheid komt in het geding	nee	Zie Quicksan nationale veiligheid bij inkoop en aanbesteden
	Er is ervaring met mislukte vergelijkbare aanbestedingen in het verleden	ja	Lessons learned uit eerdere aanbesteding worden meegenomen. In dit geval gaat het om de huidige leverancier van OSV, hier zijn wel degelijk ervaringen opgedaan die kunnen helpen om deze aanbesteding strakker te formuleren.
Departement-specifiek:	Criterium:	Is dit het geval? (ja/nee)	
BZ			
VWS	Betref een van de beleidsprogramma's van Minister VWS	nee	
SZW			
FIN			
AZ	Alles rondom Catshuis	nee	
BZK			
Aantal rood:	Aantal oranje:	Conclusie:	
4	4	12 B	